

Přípravek na ochranu rostlin
KUMAR®

Kontaktní fungicid ve formě ve vodě rozpustného prášku (SP) proti strupovitosti jabloně s použitím po odkvětu a proti mušinitosti jablek, k ochraně chmele, rybízu, maliníku, jahodníku, tykve, patizonu, léčivých, aromatických a kořeninových rostlin proti padlí a chřestu proti skvrnitostem listů.

Účinná látka: hydrogenuhličitan draselný – 850 g/kg (85 %hm.)

P260 Nevdechujte prach.

P280 Používejte ochranné rukavice/ochranný oděv.

P273 Zabraňte uvolnění do životního prostředí.

P501 Odstraňte obsah/obal předáním oprávněné osobě.

EUH401 Dodržujte pokyny pro používání, abyste se vyvarovali rizik pro lidské zdraví a životní prostředí.

Před použitím si přečtěte příložený návod k použití.

Pro profesionální uživatele.

Chraňte před mrazem. Před použitím dobře protřepejte.

SP 1 Neznečišťujte vody přípravkem nebo jeho obalem. (Nečistěte aplikační zařízení v blízkosti povrchových vod/Zabraňte kontaminaci vod splachem z farem a cest).

Přípravek nevyžaduje specifická opatření z hlediska ochrany ptáků, ostatních suchozemských obratlovců, vodních organismů, včel, ostatních necílových členovců, půdních makroorganismů, půdních mikroorganismů a necílových rostlin.

Přípravek není vyloučen z použití v ochranném pásmu II. stupně zdrojů podzemní a povrchové vody.

Evidenční číslo přípravku: 5132-0

Držitel rozhodnutí o povolení: Spiess-Urania Chemicals GmbH, Frankenstrasse 18b, 20097 Hamburg, Německo; tel. +49 40 236520, fax +49 40 23652 255

Balení: zatavený LDPE/PAP pytel s obsahem 5 kg přípravku, zatavený PET/LDPE sáček s obsahem 1 kg přípravku, zatavený PET/LDPE pytel s obsahem 5 kg, 10 kg a 15 kg přípravku

Datum výroby: z technických důvodů uvedeno na jiném místě

Číslo šarže: z technických důvodů uvedena na jiném místě

Doba použitelnosti přípravku: 2 roky od data výroby; teplota skladování +5 až +30 °C.

Přípravek, u něhož prošla doba použitelnosti, lze uvádět na trh po dobu 1 roku, jestliže se prokáže na základě analýzy odpovídajícího vzorku, že se jeho chemické a fyzikální vlastnosti shodují s vlastnostmi, na jejichž základě bylo uděleno povolení. Laboratorní rozbory přípravku pro tento účel zajistí vlastník přípravku u akreditované laboratoře a prodlouženou dobu použitelnosti je povinen vyznačit na obalu přípravku.

PŮSOBENÍ

KUMAR je fungicid s účinnou látkou *hydrogenuhlíčitan draselný*. Způsob působení *hydrogenuhlíčitanu draselného* ještě není známý (FRAC – skupina NC). Předpokládá se ovšem, že změnou hodnoty pH a osmotického tlaku a dále přímým iontovým působením bikarbonátu budou poškozeny a usmrceny spory a mycelium houbového škůdce. KUMAR působí preventivně a mírně kurativně. Preventivní postřiky přípravkem KUMAR zaručují nejlepší působení produktu, a tím dobrou ochranu kultury.

ÚDAJE O POUŽITÍ**a) Návod k použití – indikace**

1) Plodina, oblast použití	2) Škodlivý organismus, jiný účel použití	Dávkování, mísitelnost	OL (dny)	Poznámka 1) k plodině 2) k ŠO 3) k OL	4) Pozn. K dávkování 5) Umístění 6) Určení sklizně
jabloň	strupovitost jabloně	5 kg/ha (2,5 kg/1 m výšky koruny/ha)	1	1) od: 72 BBCH do: 89 BBCH, po odkvětu 2) preventivně, podle signalizace	

OL (ochranná lhůta) je dána počtem dnů, které je nutné dodržet mezi termínem poslední aplikace a sklizní.

Plodina, oblast použití	Dávka vody	Způsob aplikace	Max. počet aplikací v plodině	Interval mezi aplikacemi
jabloň	200 – 1000 l/ha (max. 500 l/1 m výšky koruny/ha)	postřik, rosení	max. 6x / rok	8 – 10 dnů

b) Upřesnění podmínek aplikace

Nejkratší intervaly mezi postřiky pro KUMAR: 8 dní. Pokud je v provozech nutné provést kratší intervaly mezi postřiky, zvolte v mezidobí jiné povolené výrobky. U citlivých odrůd, jako je Golden Delicious, může vést použití krátce před sklizní ke vzniku lenticelové skvrnitosti na plodech. Proto byste měli u těchto citlivých odrůd KUMAR použít jen do 5 týdnů před sklizní. U málo odolných odrůd, jako je Elstar, mohou více než 3 ošetření vést k hnědnutí listů.

Přípravek je možné použít i v ekologickém zemědělství.

Upozornění!

U citlivých odrůd je možný vznik rzivosti.

Nelze vyloučit omezení růstu výhonů.

Maximální počet aplikací je omezen z důvodů specifických pro účinnou látku. Nelze tudíž ve všech případech očekávat dostatečnou kontrolu strupovitosti. Pro následné ošetření nebo jako záměnu lze proto případně použít přípravky s jinými účinnými látkami.

KUMAR může v případě malého množství vody a podle doby aplikace, jako např. při vysoké teplotě nebo silném slunečním záření, vést k projevům nesnášenlivosti specifickým pro danou odrůdu ve formě barevných teček nebo zhnědnutí.

Nižší účinnost se může vyskytnout v případě aplikace u hustých sadů a u stromů vyšších než 2 m (výška koruny) a dále v případě silného napadení.

Menšinové použití přípravku povolené dle čl. 51 odst. 2 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1107/2009

1) Plodina, oblast použití	2) Škodlivý organismus, jiný účel použití	Dávkování, mísitelnost	OL	Poznámky 1) k plodině 2) k ŠO 3) k OL	4) Pozn. k dávkování 5) Umístění 6) Určení sklizně
jabloň	mušinitost jablek	5 kg/ha (2,5 kg /1 m výšky koruny/ha)	1	1) od: 72 BBCH, do: 89 BBCH	
chmel	padlí	2,2 kg/ha v BBCH 31-37 3,3 kg/ha v BBCH 37-55 5,0 kg/ha v BBCH 55-89	1	1) od: 31 BBCH, do: 89 BBCH	
rybíz, maliník	padlí	5 kg/ha	1	1) od: 11 BBCH, do: 93 BBCH	
jahodník	padlí	3 kg/ha	1	1) od: 11 BBCH, do: 93 BBCH	
chřest	skvrnitost listů	3 kg/ha	0	1) od: 39 BBCH, do: 93 BBCH	
tykev, patizon	padlí	1,5 - 3 kg/ha	1	1) od: 12 BBCH, do: 89 BBCH	
léčivé rostliny, aromatické rostliny, kořeninové rostliny	padlí	3 kg/ha	1	1) od: 12 BBCH, do: 89 BBCH	

OL (ochranná lhůta) je dána počtem dnů, které je nutné dodržet mezi termínem poslední aplikace a sklizní.

Plodina, oblast použití	Dávka vody	Způsob aplikace	Max. počet aplikací v plodině	Interval mezi aplikacemi
jabloň	200 – 1000 l /1 m výšky koruny/ha (max. 500 l/1 m výšky koruny/ha)	postřik, rosení	6x/ rok	8 – 10 dnů
chmel	650 – 3000 l/ha	postřik, rosení	8x/ rok	8 – 14 dnů
chřest	800 – 1000 l/ha	postřik	6x/ rok	7 – 10 dnů
jahodník, rybíz, maliník	500 – 1000 l/ha	postřik, rosení	8x/ rok	7 – 10 dnů
léčivé rostliny, aromatické rostliny, kořeninové rostliny	400 – 600 l/ha	postřik	6x/rok	7 – 10 dnů
patizon, tykev	600 – 1200 l/ha	postřik	6x/rok	7 – 10 dnů

Rizika spojená s nedostatečnou účinností přípravku nebo jeho případnou fytotoxicitou nese ve smyslu ust. čl. 51 odst. 5 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1107/2009 výlučně osoba používající přípravek.

Upozornění

Jabloň - U citlivých odrůd je možný vznik rzivosti.

Rybíz, maliník, jahodník, tykev, patizon, léčivé rostliny, aromatické rostliny, kořeninové rostliny – přípravek může být použit na poli i ve sklenících.

Tykev, patizon - do 50 cm délky/výšky rostliny: 1,5 kg/ha

do 125 cm: 2,25 kg/ha

více než 125 cm: 3 kg/ha.

RIZIKA VZNIKU REZISTENCE A ANTIREZISTENTNÍ STRATEGIE

Zatím se nevyskytly žádné rezistence vůči *hydrogenuhlíčitánu draselnému*, a proto se KUMAR výborně hodí do fungicidních programů za účelem antirezistentní strategie.

K zabránění vzniku rezistence neaplikujte tento přípravek nebo jiný, který obsahuje účinnou látku hydrogenuhlíčan draselný po sobě bez přerušování ošetřením jiným fungicidem s odlišným mechanismem účinku.

MÍŠITELNOST

Z důvodů snášenlivosti se nyní doporučuje, abyste v ovocnářství KUMAR pokud možno nemísili s jinými přípravky. Při mísení se sirnými přípravky a virovými preparáty již ovšem byly získány dobré zkušenosti. Nepoužívejte KUMAR pro mísení v nádrži společně s chloridem vápenatým. Použití přípravku KUMAR na vlhký list zvyšuje nebezpečí nesnášenlivostí specifických pro danou odrůdu. Před ošetřením proto vyčkejte, až list oschne.

Míchání v nádrži je v omezeném rámci možné, přičemž by při něm neměly být použity následující přípravky:

- vedlejší pomocné látky (smáčedla), adjuvanty,
- přípravky s EC formulacemi,
- měďnaté preparáty (zvyšují riziko poškození rostlin),
- výrobky měnící pH: kyselé výrobky (změny hodnoty pH mohou působit na účinnost, při hodnotě pH nižší než 6,5 může účinná látka přestat účinkovat),
- hnojiva rozpustná ve vodě.

Pozor – při míchání je bezpodmínečně nutné dodržovat návody k použití pro jednotlivé látky!

Použití přípravku KUMAR v doporučené směsi nebylo Ústředním kontrolním a zkušebním ústavem zemědělským vyhodnoceno z hlediska bezpečnosti a účinnosti pro takto ošetřenou plodinu. Při aplikaci každé směsi je nutné postupovat v souladu s § 51 zákona č. 326/2004 Sb., o rostlinolékařské péči a o změně některých souvisejících zákonů, v platném znění, v návaznosti na vyhlášku č. 327/2012 Sb., o ochraně včel, zvěře, vodních organismů a dalších necílových organismů při použití přípravku na ochranu rostlin, neboť jde o použití nebezpečné nebo zvláště nebezpečné pro včely.

APLIKAČNÍ TECHNIKA

Příprava postřikové kapaliny

Nádrž aplikačního zařízení naplňte vodou až do poloviny, přímo do ní přidejte za stálého promíchávání míchadly požadované množství přípravku KUMAR a následně doplňte zbývajícím množstvím vody. Vyvarujte se zbytků postřiku; připravujte vždy pouze takové množství postřiku, které beze zbytku spotřebujete.

Čištění postřikovače

Aplikační zařízení, hadičky a filtrační systémy by měly být po každém použití pečlivě vyčištěny, abyste předešli ucpání trysek. Osvědčilo se čištění přípravkem Farmclean¹ nebo Agroclean¹.

Oplachovou vodu, resp. zbytek postřiku, vylijte na plochu, která byla předtím ošetřena.

PODMÍNKY SPRÁVNÉHO SKLADOVÁNÍ

Přípravek skladujte v uzavřených originálních obalech v uzamčených, suchých a větratelných skladech při teplotách +5 až +30 °C odděleně od potravin, krmiv, hnojiv, dezinfekčních prostředků a obalů od těchto látek. Chraňte před vlhkem, mrazem a přímým slunečním svitem. Výrobce nepřebírá záruku za škody vzniklé nesprávným skladováním přípravku.

POSTUPY PRO ZNEŠKODŇOVÁNÍ PŘÍPRAVKU NA OCHRANU ROSTLIN A JEHO OBALŮ NEBO POSTUPY DEKONTAMINACE

Likvidace přípravku se provádí podle platných předpisů pro skládku, spalování nebo recyklaci jako nebezpečný odpad. Při likvidaci zbytků nebo obalů nesmí být zasaženy zásobárny podzemních a povrchových vod. Likvidujte ve schválených sběrných místech, neznečišťujte životní prostředí. Případné zbytky oplachové kapaliny nebo postřikové jíchy se naředí cca 1:5 vodou a bezezbytku se vystříkají na ošetřeném pozemku; nesmí však zasáhnout zdroje podzemních ani recipienty povrchových vod. Zcela vyprázdněné obaly důkladně 3x vypláchněte (voda, případně čisticí prostředek) a oplachovou vodu použijte pro přípravu postřikové kapaliny. Obaly mohou být znova použity nebo se předají k recyklaci. Když recyklace není možná, postupujte dle místních předpisů.

BEZPEČNOSTNÍ OPATŘENÍ PRO OCHRANU ČLOVĚKA

Osobní ochranné pracovní prostředky při přípravě a aplikaci

Ochrana dýchacích orgánů: není nutná.

Ochrana rukou: gumové nebo plastové rukavice označené piktogramem pro chemická nebezpečí podle ČSN EN 420+A1 s uvedeným kódem podle přílohy A k ČSN EN 374-1.

Ochrana očí a obličeje: není nutná.

Ochrana těla: celkový pracovní / ochranný oděv z textilního materiálu např. podle ČSN EN 14605+A1 nebo podle ČSN EN 13034+A1, popř. podle ČSN EN ISO 13982-1 nebo jiný ochranný oděv označený grafickou značkou „ochrana proti chemikáliím“ podle ČSN EN 340 / resp. ČSN EN ISO 13688.

Dodatečná ochrana hlavy: není nutná.

Dodatečná ochrana nohou: pracovní nebo ochranná obuv (např. gumové nebo plastové holínky) podle ČSN EN ISO 20346 nebo ČSN EN ISO 20347 (s ohledem na práci v zemědělském terénu).

Společný údaj k OOPP: poškozené OOPP (např. protržené rukavice) je nutné urychleně vyměnit

Při použití do skleníku: Přípravek neaplikujte ve sklenících, kde je používána biologická ochrana.

Postřík provádějte jen za bezvětří nebo mírného vánku, ve směru po větru a od dalších osob.

Nejezte, nepijte a nekuřte při používání a rovněž po skončení práce, až do odložení ochranného / pracovního oděvu a dalších OOPP a do důkladného umytí.

Pokud není používán ochranný oděv pro jedno použití, pak pracovní / ochranný oděv a OOPP před dalším použitím vyperte, resp. očistěte.

Při přípravě aplikační kapaliny ani při provádění postřiku nepoužívejte kontaktní čočky.

Vyvarujte se jakéhokoli zbytečného kontaktu s prostředkem. Nesprávné použití může vést k poškození zdraví.

Uchovávejte mimo dosah dětí.

Na ošetřené plochy/kultury nevkračujte dříve, než znovu dokonale oschnou od nánosu postřiku.

Uchovávejte odděleně od potravin, nápojů a krmiv.

PRVNÍ POMOC

Všeobecné pokyny: Projevili-li se zdravotní potíže nebo v případě pochybností uvědomte lékaře a poskytněte mu informace ze štítku nebo příbalového letáku.

Při nadýchání aerosolu při aplikaci: Přerušete práci. Přejděte mimo ošetřovanou oblast. Zajistěte tělesný i duševní klid.

Při zasažení kůže: Umyjte se pokud možno teplou vodou a mýdlem.

Při zasažení očí: Odstraňte kontaktní čočky, pokud je používáte, vyplachujte velkým množstvím vlaheé čistě vody. Zasažené kontaktní čočky je třeba zlikvidovat.

Při náhodném požití: Vypláchněte ústa vodou. Nevyvolávejte zvracení.

Při vyhledání lékaře informujte o přípravku, se kterým se pracovalo, a o poskytnuté první pomoci. Další postup první pomoci (i event. následnou terapii) lze konzultovat s Toxikologickým informačním střediskem (telefon nepřetržitě: 224 919 293 nebo 224 915 402) nebo s SGS Emergency (telefon: +32 3 575 55 55 – informace budou podávány v českém jazyce).

DODATKOVÁ INFORMACE SPOLEČNOSTI Spiess-Urania Chemicals GmbH

Přípravek používejte výhradně v souladu s návodem na použití. Společnost **Spiess-Urania Chemicals GmbH** nepřebírá zodpovědnost za škody způsobené nesprávným použitím či skladováním přípravku.

Jelikož společnost **Spiess-Urania Chemicals GmbH** nemá možnost ovlivnit aplikaci prostředku a podmínky během aplikace (např. vliv klimatických podmínek, stav půdy), ručí pouze za konstantní vlastnosti přípravku KUMAR.

KUMAR® je registrovaná ochranná známka společnosti Spiess-Urania Chemicals GmbH.

¹*ochranná známka společnosti Spiess-Urania Chemicals GmbH*